Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.
Администрація подъ ч. 5 улиця Чарнецкого.
Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.
Письма приймають ся лишь франкованѣ.
Рекламацiи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администрацiи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.
Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 8. | Нинѣ: Завтра: | гр. к.: Н 31 и по Пр. Ерм. и Страт | рим. к.: 3 по 3 Кр. Павла | Недѣля 12 (24) сѣчня 1892. | Всходъ сонця 7 г. 41 м.; заходъ 4 г. 44 м. Баром. 764; термом. — 8·4° — 16·0°. | Рôкъ II.

Невинно засудженѣ.

Судья чоловѣкъ, а чоловѣкъ не всевидущій. Дуже часто зложать ся обставины такъ, що и найрозважнѣйшій, найсправедливѣйшій и найбезсторонѣйшій, найоглядпѣйшій судья часомъ не въ силѣ розобрати попутаной справы, не въ силѣ правды вôдъ неправды роздѣлити и не може розпознати виновника вôдъ невинного. Щожь дивного, що мимо всякои осторожности судьѣ бувають случаѣ, въ котрыхъ зовсѣмъ невинного чоловѣка засуджують неразъ и на тяжку кару, ба навѣть и на смерть, а правдивый виновникъ жие собѣ спокôйно на свободѣ. Такі случаѣ були вже неразъ а до найновѣйшихъ приступае теперь и одень зъ Галичины. Нашѣ читателѣ знають вже про селянина Сенька Гладила зъ Нѣнович, що невинно просидѣвъ 7 лѣтъ въ тяжкôй вязници, а вôдтакъ показала ся невинность. Справедливость мусить бути, то рѣчь певна. Але щожь мае почати той, що бувъ невинно засудженый и стративъ неразъ черезъ то здоровле и маетокъ? Чи суспôльность не обовязана подбати про него и бодай въ части вернути ему то, що вôнъ невинно стративъ. Певно, що обовязана и той поглядъ проявляесь нинѣ всюды, всѣ суть того переконаня, що такому чоловѣкови належить ся якесь вôдшкодоване вôдъ суспôльности. Той погляд проявивъ ся и въ нашôй Радѣ державнôй, де выготовлено вже вôдповѣдный законъ о вôдшкодованю невинно засудженыхъ.

За такимъ закономъ промавлявъ въ Радѣ державнôй вже вôдъ 1882 р. головно пос. Розеръ и дôйшло наконець до того, що Палата пословъ ухвалила дотычный проектъ закона а правнича комісія Палаты пановъ займала ся нимъ въ послѣднихъ дняхъ такожь и въ дечомъ его поправила. Въ справозданю тои комісіи, котрои референтомъ бувъ дръ Штремаєръ, сказано мѣжь иншими такъ:

„Комісія була однодушно того погляду, що держава обовязана дати вôдшкодоване невинно засудженому. Правною пôдставою до даня вôдшкодованя есть не вина державныхъ орґановъ, лишь пригода, яка приключила ся невинно засудженому через дѣлане карного суду, а за то повинна держава вôдповѣдати. Комісія признала одноголосно, що жадане вôдшкодованя не есть правно-приватнои, лишь публично-правнои натуры, бо держава стоить супротивъ невинно засудженого не яко фіскусъ лишь яко той, що мае верховну власть судейску. Длятого есть насамперѣдъ обовязкомъ Міністерства справедливости заспокоити дотычнѣ жаданя и було бы то противъ всякихъ засадъ полiтики процесовои змушувати того, хто домагае ся вôдшкодованя, щобы вôнъ ажь позывавъ ся о то вôдшкодоване. Ажь тогди, коли вôнъ скаже, що не вдоволяе ся тымъ, що ему Міністеръ справедливости признавъ, може вôнъ вôднести ся до Трибуналу державного, котрый основанъ законы державнѣ установили для всякихъ претенсій поодинокихъ до державы, наколи тѣ претенсіи опирають ся на публично-правнôй пôдставѣ. Выходячи зъ того становища, не потреба ажь широкихъ приписôвъ о розслѣдахъ, потрѣбныхъ до оцѣнки ставленыхъ жадань и не треба довгихъ коровôдôвъ".

Проектъ закона ухваленый правничою комісіею, звучить отже такъ:

Законъ о вôдшкодованю за неоправдано наступивше засуджене.

За згодою обохъ Палатъ Рады державнои уважаю за вôдповѣдне розпорядити, якъ слѣдуе:

§. 1. Хто засудженый за якесь дѣло, котре мае бути каране пôсля поступованя карного процесу, може въ такôмъ случаю, коли на пôдставѣ розпочатого поступованя карного поступоване то застановлено або обжалование остаточно вôдкинено, дальше у всѣхъ иншихъ случахъ, въ котрыхъ познѣйше наступило увôльнене, жадати вôдъ державы вôдповѣдного вôдшкодованя за то, що черезъ неоправдане засуджене потерпѣвъ шкоду на маетку. Права до вôдшкодованя нема тогди, коли засудженый умысно довѣвъ до неоправданого засудженя або занедбавъ поробити вôдповѣдныхъ крокôвъ правныхъ противъ засуду першого судьѣ.

§. 2 Коли суть условія наведенѣ въ §. 1., мають по смерти засудженого, право его жѣнка (взглядно чоловѣкъ) дѣти и родичѣ жадати вôдшкодованя, або коли вже то жадане розпочало ся, домагати ся дальше вôдшкодованя, але лишь о стôлько, о скôлько они стратили удержане, яке имъ належалось бы вôдъ неоправдано засудженого.

§. 3. Право до вôдшкодованя кôнчить ся по трохъ мѣсяцяхъ вôдъ часу, въ котрôмъ можна жадати его пôсля §§. 1 и 2 сего закона.

§. 4. вôдшкодованя можна жадати письменнымъ поданемъ або зôзнанемъ до протоколу въ судѣ, котрый выдавъ засудъ знесеный въ першôй инстанціи, але при тôмъ треба все зъ якъ найбôльшою точностію означити.

Очищена душа.

Зъ Мадярского, Людвика Тольная.

(Конецъ).

Панъ Ґаборъ розвивавъ поволи акты.

— Ось вамъ тыхъ шѣсть тысячѣвъ двѣста трицять и пять ріньскихъ и вôсѣмъ крейцарôвъ разомъ вже зъ процентами вôдъ капіталу. Три тысячѣ сто сѣмнацять ріньскихъ пятьдесятъ чотири крейцарôвъ я вже собѣ потрутивъ, взглядно вôдпродавъ Морицови Демерачови, а решта вамъ припадае. Ну, теперь може дасте менѣ и годинникъ.

— Чомужь бы нѣ? Возьмѣть собѣ! — вôдозвались обѣ и кинулись дякувати доброму чоловѣкови, котрый що разъ выступавъ зъ новыми просьбами та радами, що могли тôлько значити, що приказъ.

— Пани Федорисѣ обѣцявъ я двѣста ріньскихъ треба ѣй дати.

— Та даймо.

— Я ихъ вже и вôдшибъ собѣ. Малому Микулѣ сто; вôнъ немало допомôгъ, треба знати ся на рѣчи. То лепській чоловѣкъ, годѣ его поминути. Я вже и для него собѣ потрутивъ.

Жѣнки споглянули здивованѣ по собѣ, але зъ радости и на то пристали.

— Вамъ бочокъ и такъ не потреба, тожь я казавъ, тоту велику, на пять ведеръ, принести вôдъ боднаря до себе. Тажь на стôлько я собѣ чей заробивъ.

Треба було ще не одно потрутити, отъ звычайно, якъ въ процесахъ, и зъ три тысячѣ сѣмнацять ріньскихъ зробило ся круглыхъ два тысячѣ двѣста.

— Щожь робити, коли вже така воля Божа, — подумали собѣ обѣ женщины и перенесли ся незадовго до Боніґаду.

Чи то имъ вже Богъ такъ давъ, чи що, досыть, що одень купець вôдступивъ имъ тамъ свôй крамъ та ще и за малу заплату поставивъ ся для нихъ о велику трафіку при Сіґоньскôй улици

— Що? говорили собѣ знакомѣ та своякы — панна Берта продае табаку? А тѣ насмѣшки донеслись ажь до великои трафіки при Соніґонскôй улици.

Але дѣло ишло добре, бо нѣхто ихъ не обкрадавъ, а гарный дохôдъ не пускавъ ся марно; зъ кождымъ днемъ велося лѣпше. Панѣ Міґалій вела господарство, панна Берта сидѣла за столомъ та записувала, робила, доглядала всего, а Юстинка, служниця, що теперь таки вже споро пôдхопилась була въ гору и перебрала ся въ паннинѣ суконѣ, послугувала гостямъ.

Въ три, нѣ, въ чотири роки зъявивъ ся въ крамници якійсь худый, сухій якъ скипка чоловѣкъ, убраный трохи нѣбы зъ паньска.

— Падоньку, тажь то панъ Фаркашъ!— крикнула Юстка подаючи ему пачку тютюну (за чотири крейцарѣ). — А вижь зъ вôдки ажь тутъ взяли ся? Щожь пораблясте?

Панъ Фері Фаркашъ спустивъ лишь голову якъ той песъ, що его выбили, и розглядавъ ся по ногахъ вôдъ стола та стôлцѣвъ.

— Я повдовѣвъ....

— Господи!

— Такъ, такъ, повдовѣвъ.

— А вашѣ же дѣти?

— Господь не поблагословивъ нами и тому.... А панна Берта?....

— Пôйшла до фабрики тютюну, нинѣ обрахунокъ. На полудне буде вже дома. Що зъ вами пане Фаркашъ?

Не здужаю; вчепила ся лиха пропасниця та такъ мене и зъѣла! Вôнъ насунувъ собѣ на груди вытерту рудаву сурдутину и водивъ страшно доокола великими очима, котрѣ ему ажь чогось були пожовкли а ноги пôдъ нимъ ажь трясли ся.

Вôнъ не вôдходивъ, хочь Юстка не просила его, абы оставъ ся; сидѣвъ въ крамници, покашлювавъ, стогнавъ, ростиравъ собѣ руки и не спускавъ очей зъ дверей

Якъ разъ о дванайцятôй годинѣ явила ся панна Берта, въ чорнôй елеґантнôй суконѣ и кинувши великими чорными та блискучими очима спôзнала вôдъ разу гостя.

— Добрый-день — сказала, и подала ему дружно руку.

— Ты мене спôзнала?

Они, бачите, все собѣ тыкали, ще коли були дѣтьми и разомъ грали ся, а вôдтакъ, коли були заручили ся.

Берта зъ сльозами въ очехъ споглянула на нужденного чоловѣка.

§. 5. Судъ мае поступати зъ уряду, переводити потрѣбне доходженє и зôбрати доказы, потрѣбнî до сконстатованя факту, на котрôмъ опираесь жаданє. При тôмъ треба всѣ обставины, промавляючî якъ за вôдшкодованємъ такъ и противъ вôдшкодованя, однаково старанно розслѣдити. Можна переслухувати свѣдковъ и знатоковъ и на случай потребы брати вôдъ нихъ присягу.

§. 6. Коли тî доходженя скôнчили ся, то треба дати знати тому, що домагае ся вôдшкодованя, що ему вôльно подати письменно свою гадку для умотивованя того жаданя, або зложити єи до протоколу и на то треба вызначити ему часъ 14 днѣвъ, котрый не можна продовжати. Тому, що жадае вôдшкодованя, вôльно вглядати въ акты.

§. 7. Замкненî акты треба предложити зъ опініею суду міністрови справедливости, котрый може зажадати доповненя доходженя. Міністеръ справедливости рѣшае о жаданôмъ вôдшкодованю и означае высоту вôдшкодованя.

§. 8. Жадаючій вôдшкодованя мае 60 днѣвъ часу вôдъ часу доставленя ему рѣшеня міністра справедливости домагати ся вôдъ трибуналôвъ державныхъ на пôдставѣ Арт. 3. буква А. осн. зак. держ. зъ 21 грудня 1867 установленя суду державного. Часу того не можна продовжити и коли речинця не додержано, не можна суду державного ще разъ скликувати. Просьба не потребуе пôдпису адвоката.

§. 9. Переспраы въ сѣй управильненôй закономъ справѣ и всѣ вôдносячî ся до неи поданя суть вôльнî вôдъ належитостей и порта.

§. 10. Законъ сей не вôдносить ся до засудôвъ карныхъ, выданыхъ ще передъ правосильностію сего закона.

§. 11. До выконаня сего закона суть уповажненî Мои міністры справедливости фінансôвъ и торговлѣ.

Переглядъ политичный.

Выдѣлъ краевый ухваливъ представити Є. Вел. Цѣсареви до именованя на членôвъ ц. к. краевои Рады шкôльнои на починаюче ся зъ днемъ 26 сѣчня слѣдуюче трилѣтє, пп.: Жигмонта Савчиньского и кн. Юрія Чарторыйского.

Угорскій міністеръ фінансôвъ Векерле конферувавъ вчера два разы зъ міністромъ дромъ Штайнбахомъ, а ще передъ тымъ зъ ґр. Таффимъ и Альбертомъ Ротшільдомъ. Конференція вôдносила ся до управильненя валюта и заименованя якого Мадяра ґубернаторомъ австро-угорского банку.

Neue freie Presse доносить: Помимо того, що на послѣднôй конференціи предсѣдателѣвъ клюбôвъ Палаты пословъ згоджено ся на то, абы Рада державна була въ першихъ дняхъ марта вôдложена до осени, здае ся, що Палата закôнчить свои працѣ ажь въ пôзнѣйшôмъ речинци, бо зъ богато сторôнъ домагають ся полагодженя ще на теперѣшнôй сесіи закона противъ фальшованя поживы; єсть такожь бажанє, абы комисіи упорали ся бодай въ части зъ поручеными имъ предметами.

Зъ Праги наспѣла вѣсть, що станъ здоровля дра Ріґера, проводира Старочехôвъ, будить велике занепокоєнє. Побоюють ся кождои хвилѣ катастрофы.

Войсковый дописуватель зъ Петербурга до Köln. Ztg. обговорюючи поголоску о вôдкликаню ґен. ґубернатора Гурка зъ Варшавы, каже, що вѣсти тî суть безосновнî, бо рѣшаючи круги уважають Гурка за конечного на такъ важнôмъ становищи, якъ ґенералъ-ґубернаторство у Варшавѣ. Гурко уходить завсѣгды за догадуваного начального вожда въ будучôй великôй вôйнѣ. Дальше доносить дописуватель, що ґен. Гурко зъ великимъ розмахомъ переводить пôдготовленя военнî. Въ его округахъ всѣ батеріи польнî вже майже зовсѣмъ змобілізованî.

Канцлеръ нѣмецкій ґр. Капріві заявивъ вчера въ парляментѣ, що теперѣшный законъ о школахъ народныхъ не сягае глубоко, бо єсть лишь змѣною дотеперѣшнои практики, котра показала ся потрѣбною длятого, шобы й католиковъ о скôлько можна вдоволити. Школа потребуе реліґіи. Міністеръ просвѣты сказавъ, що всхôднымъ провинціямъ (польскимъ *Ред.)* треба дати чувство самостôйности, а тогди законъ шкôльный вдоволить вже всѣ партіи.

За поличникъ, якій давъ Констанъ послови Льорови, станула по сторонѣ міністра велика часть дневникôвъ французкихъ и поважна часть публичнои опиніѣ. Повернувши зъ засѣданя до міністерства, заставъ Констанъ множество ґратуляційныхъ білетôвъ. Temps радить, щобы завести систему анґлійску, котра каже клеветникôвъ карати великими карами грошевыми. За те Figaro каже, що хто мае сумнѣвну минувшость, не повиненъ пхати ся до житя публичного. Чому — каже Figaro — не чѣпають ся клеветы характерôвъ Фрейсінета, Рібота або Фалієра, котрî прецѣнь мають также богато ворогôвъ? — Льоръ хотѣвъ поєднкувати ся въ Констансомъ, але якось протягавъ справу, ажь вкôнци выславъ секундантôвъ, а Констанъ вôдповѣвъ тогди, що Льоръ стративъ право до поєдинку, бо запôзнивъ речинець.

Аґентія Гаваса доносить зъ Константинополя: Позаякъ болгарске правительство дало Франціи вôдповѣдну сатисфакцію, треба уважати справу выдаленя дневникаря Шадурна, яко полагоджену.

Новинки.

Львôвъ дня 11 (23) сѣчня.

— **Именованя.** Суплєнтъ реальнои школы у Львовѣ п. Стан. Зьобровскій именованый дѣйстнымъ учителемъ при ґімназіи въ Стрыю.

— **Перенесеня.** П. Болеславъ Крушельницкій, бувшій шефъ секціи зелѣзницѣ Кароля Людвика на Пôдзамчу у Львовѣ, перенесеный до Перемышля яко другій шефъ секціи инжинірскои. П. Іосифъ Прибыславскій, заступникъ начальника бюра комерціяльного тутешнои Дирекціи руху державныхъ зелѣзниць, перенесеный на посаду начальника уряду зелѣзничного въ Стрыю.

— **Білєты зелѣзничнî** по зниженôй цѣнѣ, выдаванî для дѣтей за половину цѣны, уповажняють до повного мѣсця въ ваґонѣ а не лишь до половины мѣсця, бо тî білєты выдають на особы а не на мѣсця. Такъ орекла ґенеральна Дирекція державныхъ зелѣзниць.

— **Войсковî вправы краевои обороны.** Міністерство краевои обороны выдало таке рѣшенє щодо вправъ краевои обороны, котрî мають вôдбути ся въ 1892 р. въ чотиротыжднєвôмъ речинци: при кождôмъ батлїонѣ вôдбудуть ся безпосередно по скôнченю школы рекрутôвъ якъ вступнî такъ и головнî вправы, до котрыхъ будуть поклинанî: всѣ безпосередно придѣленî до ляндверы а асентерованî въ рр. 1891, 1890, 1889, 1887, 1885 и 1882, (зъ вынмкою тыхъ асентерованыхъ въ 1882 р., що вôдбули вже бôльше якъ 20 тыжднѣвъ вправъ), резервісты, ассентерованî въ 1881 р. и придѣленî до обороны краевои въ 1888 р., що не вôдбули ще 8 тыжднѣвъ вправъ; въ 1886 р., що не вôдбули 12 тыжднѣвъ вправъ; въ 1884 и 1883 рр., що не вôдбули 16 тыжднѣвъ, а въ 1881 р. що не вôдбули 20 тыжднѣвъ вправъ; дальше належачî до доповняючои резервы, асентерованî въ 1891, 1888 и 1885 рр., въ вынмкою тыхъ въ 18885 р., котрî вôдбули вже бôльше якъ 8 тыжднѣвъ вправъ. Зъ кôннои обороны краевои будуть покликанî

— Якъ ся маєте?

— Що кажете? — вôдозвавъ ся панъ Фаркашь и вытягнувъ голову. Я маю таку страшну пропасницю, що вже и не дочуваю.

Панна Берта завела его до сусѣднои комнаты, попросила сѣсти и зъ великимъ болемъ въ серци добирала слôвъ, щобы затаити свое зворушенє.

По довгôй крутанинѣ, коли вôнъ вже нарозповѣдавъ ся, якъ то его страшно обтуманили, обдерли, забрали ему его щастє згадавъ Фаркашь наконець и про то, що панна Берта сказала колись давно Гінарисѣ, що не выставить нѣколи письма, въ котрôмъ бы призмала, що не була нѣколи зъ нимъ законно заручена.

Падлюка завсѣгды думае, що другî дурнî та легковѣрнî. Вôнъ ставъ отже завертати очима та пригадувати паннѣ Бертѣ, що она сказала: „Нѣколи!"

— И я не мôгъ другои любити, панна Берта були завсѣгды моимъ идеаломъ, моимъ щастємъ, моимъ божищемъ та й позôстануть ажь до гробовои дошки. Я теперь, Богу дякувати, вôльный. Жѣнку поховавъ, дѣтей не маю; дасть Богъ, то буду ще колись щасливый.

Панна Берта була бы найлѣпше зробила, колибъ була сему безвстыдѣ дверѣ показала— але она не въ силѣ була того зробити. Ѣй прийшло на гадку рôдне мѣсце, рôдна хата, садъ зъ воринємъ доокола, и яблôнки въ нѣмъ та той затѣнокъ, то тайне мѣсце, де она перший разъ почула вѣчно тревагочî солодощѣ поцѣлунка. Она споглянула на мужчину передъ собою и надъ тою руиною засвѣтило теплымъ свѣтломъ то сонце, що наповняло єи серце невысказанымъ чувствомъ.

Була бы таки розплакалась, але придушила жаль въ собѣ, не розпитувала ся, лишь слухала, якъ Фаркашь говорить, що ему на языкъ прийде. То не сей Фаркашь говоривъ, а той давный; она не слухала поганои крутанины, бо въ єи души вôдозвались давнî солодкî слова любови

Минуло пять лѣтъ, вôдъ коли Фаркашь ставъ писаремъ при судѣ въ Бонігадѣ. Вôнъ такъ собѣ розмѣркововавъ: „Останусь тутъ. Дѣвчина мене любить; не дамъ ѣй спокою, доки на своѣмъ не поставлю. Коли схоче вôдъ мене покоры, то буду якъ святый; схоче, абы я пильнувавъ ся въ урядѣ: добре, кôлька мѣсяцѣвъ не завадить. Я вже то собѣ вôдтакъ вôдшкодую. Най ся дѣе, що хоче; побачимо, чиє буде наконець на верху.

Зъ такимъ постановленємъ взявъ ся вôнъ до дѣла. Зъ разу приходило ему дуже трудно и мусѣвъ слухати не однî докоры; але его взяла якась така пристрасть до дѣвчины, що забувъ на маєтокъ, на выгоды, на любовь а за одно лишь щире слово, за оденъ лишь щирый усмѣхъ робивъ и за десятьохъ. Начальники его полюбили и вôнъ авансувавъ въ року до року.

Минувъ вже оденъ рôкъ, минувъ и другій, ажь на самъ Святый вечерь, въ суботу, прийшовъ вôнъ, убраный якъ лишь можна було найлѣпше, въ гостину до панны Берты. Давнѣйше бувъ вôнъ такій злѣзливый, гордовитый та зарозумѣлый, а теперь ставъ чогось дуже смирненькій, встыдливый та несмѣлый. Хочь живъ теперь порядно и здоровлє его поправилось а навѣть и зъ лиця выглядавъ вже здорово, то все таки бувъ вже посивѣвъ и вылысѣвъ. А панна Берта зъ кождымъ днемъ выглядала красше и молодше при своѣй щасливости, що озолочувала теперь єи самотне житє.

— Берто, — сказавъ вôнъ того Святого вечера, коли лишь они обоє лишились въ тепленькôй, выгôдно устроєнôй комнатѣ, — можу вамъ щось сказати?

Дѣвчина усмѣхнулась и вôдсунула ся вôдъ него.

— Чи чуєте ще въ собѣ давну....

— Псъ! — И хороша дѣвчина пôднесла въ гору бѣлу ручку. — Коли хочете, абы я васъ любила и поважала, то будьте такимъ якъ и доси. Очищайте свою душу....

— Тажь я єи вже два роки очищаю.

— Очищайте и дальше, Господь Богъ и люде будуть зъ того радî.

— А коли моя душа буде вже зовсѣмъ чиста?

— Нѣчого не завадить, очищайте лишь дальше своєю вытревалою пильностію и щирымъ трудомъ. Отъ дивѣть ся, тажь и я....

И горяча сльоза покотилась по лици дѣвчины.

Послушный якъ мала дитина замовкъ

до вправъ, асентерованй въ 1881 р. а въ мѣру потребы и въ 1880 роцѣ, котрй ще не вôдбули доси приписаныхъ вправъ.

— **Маршалкомъ повѣтовымъ въ Залѣщикахъ** выбрано Ценьского зъ Дрогичôвки а заступникомъ его Едмунда Шнурпфайля зъ Городка. До выдѣлу увôйшли: Марiянъ Кемпличь, Каєтанъ Мандичевскiй, Василь Кузнякъ, Тадей Козминкевичь и Тома Вартановичь.

— **Чемне мѣсто**, Въ Угорскôмъ комiгатѣ Тольна находить ся мѣсточко Сексардъ, обведене довкола винницями, котрого мешканцѣ хиба не мають собѣ рôвныхъ. Тамошный судъ карный въ тыждень передъ святами мусѣвъ зробити собѣ вакацiи и то не задля инфлюенцы, нѣ! але зъ тои простои причины, що не мавъ анѣ одной справы, щобы судити. А однакъ Сексардъ числить 12.000 мешканцѣвъ!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 23 сѣчня. Резолюцію, поставлену въ Палатѣ пословъ въ справѣ переговорôвъ торговельныхъ зъ Сербiєю, передано комiсiи мытовôй. — Вчера по полудни вôдбувъ ся похоронъ бл. п. Архiкн. Кароля Сальватора въ просутности Є. Вел. Цѣсаря, кн. Леопольда и Архiкняг. Ґiзелѣ та другихъ Архiкнязѣвъ и Архiкнягинь.

Петербургъ 23 сѣчня. Нарады надъ закономъ для балтiйскихъ провiнцiй и надъ закономъ о жидахъ вôдложено на пôзнѣйше, позаякъ правительство заняте теперь выключно лишь мѣрами противъ голодовои нужды.

Лондонъ 23 сѣчня. Морiєръ позôстане и дальше амбасадоромъ въ Петербурзѣ, позаякъ станъ здоровля его полѣпшивъ ся. Льордъ Вiвiанъ именованый амбасадоромъ въ Римѣ.

Римъ 23 сѣчня. Нiкотера вôдповѣвъ въ парляментѣ на дотычне запытане, що станъ здоровля папы бувъ черезъ кôлька днѣвъ лихій; въ сей хвили однакожь нема нѣякои небезпечности.

Римъ 23 сѣчня. Папа вставъ и принимавъ вôдъ кôлькохъ кардиналôвъ якъ звычайно справозданя. Клерикальнй ґазеты оголошують комунiкатъ, пôсля котрого папа задля легкои перестуды, мусить шанувати ся; станъ здоровля папы єсть однакожь вдоволяючiй.

панъ Фаркашъ и цѣлый вечеръ гравъ опôсля въ карты за орѣхи та спѣвавъ.

Вôдъ часу памятного великого огню, минуло було вже богато лѣтъ, а вдовиця Мiґалій каже бувало неразъ до своеи доньки: Чуєшь, Берто, дитинко, зъ него бо зробивъ ся вже зовсѣмъ порядный чоловѣкъ; дивись, якъ вôнъ тебе любить, нинѣ, завтра, постарѣєтесь обое, мене Богъ покличе до себе, а ты лишишь ся сама. Не мучь себе, вже досыть того.

— Єго душа ще не зовсѣмъ чиста, най ей ще очищує. Оногди обôймивъ мене, що я ажь мусѣла его выгнати. Нѣ, нѣ, его душа ще не зовсѣмъ чиста. Можу я терпѣти, найже и вôнъ терпить; можу я чекати, най и вôнъ чекає. Волѣю лишь дивити ся на него, якъ.... Нѣ, нѣ, мамо, душа злого чоловѣка не буде нѣколи чиста.

— Алежь, дитинко, душа того чоловѣка вже зовсѣмъ очищена. Просивъ мене, ажь плакавъ, щобы я змилувалась вже разъ надъ нимъ....

— Видите, мамо, якй вы....

И панна Берта розперлась на канапѣ та смѣяла ся и смѣяла ся. Ажь въ долонѣ плескала зъ радости. Якъ то легко можна обтуманити ей маму, а вôдтакъ закрыла лице руками та заплакала гôренько.

— Нѣ, нѣ, я заприсяглась передъ Богомъ... може и въ менѣ лиха душа, я не послухала родичѣвъ, тато булибъ може не згорѣли, колибъ я була вôддала ся. Нѣ, нѣ, и моя душа мусить очистити ся, а вôнъ най свою и дальше очищує.

Господарство, промыслъ и торговля.

Годôвля коней — а цѣна пашѣ.

Сего року, въ котрôмъ цѣна всѣхъ продуктôвъ пôйшла дуже высоко, стало ся — якъ каже дръ Гензольтъ въ Шлеской господарскôй ґазетѣ „Der Landwirth“ — конечною потребою для господаря подумати о дешевôй паши для своеи робочои худобы, а головно о паши для робочихъ коней, позаякъ цѣна вôвса стоить дуже высоко и мабуть пôйде ще бôльше въ гору. Треба отже подумати о такôй паши котра бы могла овесъ заступити. Рѣчь певна, що вôвса не можна буде для коней заступити зовсѣмъ чимсь иншимъ, але зъ другои стороны и то рѣчь певна, що тамъ, де вôдъ коней жадає ся великои роботы, а нема для нихъ достаточно вôвса, то можна замѣсть того ужити майже такъ само добре дешевои пашѣ, а именно кукурудзы и сушенои браги зъ пива.

Нинѣ нема вже сумнѣву, що кукурудза єсть знаменитою пашею для коней. Кукурудза має въ собѣ на 100 кiльо 95 кiльо (точнѣйше 95·4 кiльо) поживы, (8·4% бѣлковины, 60·6% стравныхъ вуглеводнѣвъ и 4·7% стравного товщу), пôдчасъ коли овесъ має на 100 кiльо всего лишь 79·7 кiльо стравныхъ частей. Зъ того выходить ясно, що кукурудза єсть значно поживнѣйша, а при тôмъ и дешевша. У насъ платить ся теперь кукурудза по 6 зр. и 75 кр., а овесъ по 7 зр. и 35 кр. за 100 кiльо. Зъ того же выходить, що въ 100 кiльо кукурудзы будемо мати поживы звышь 95 кiльо, котра буде коштувати лишь 3 зр. 10 кр., а въ вôвсѣ лишь 79 и трохи бôльше якъ пôвъ кiльо въ вартости 5 зр. и 86 кр. Рѣчь отже ясна якъ на долони, що кукурудза дасть бôльше поживы и дешевшу якъ овесъ.

Въ многихъ краяхъ уживаєсь теперь дѣйстно дуже часто кукурудзы до годованя коней. Въ Мехiку въ Америцѣ годують ся войсковй конѣ лишь самою кукурудзою, они дôстають 4 до 5 кiльо кукурудзы до сѣна. Такъ само дають теперь и селяне въ полудневôмъ Тиролi своимъ конямъ майже стôлько кукурудзы, що давали давнѣйше вôвса. Товариство трамваєве въ Берлинѣ, годує вôдъ 1889 р. такожь бôльше кукурудзою свои конѣ. Кождый кôнь дôстає 2·65 кiльо вôвса, 5·67 кiльо кукурудзы и 3·75 кiльо сѣна, а до того ще и зеленои пашѣ та потрѣбну скôлькôсть сѣчки. Наслѣдокъ того єсть такій, що конѣ выглядають теперь лѣпше, суть сильнѣйшй до роботы и не гинуть такъ якъ давнѣйше.

Въ однôмъ молочнôмъ господарствѣ на Шлеску, не дають конямъ зовсѣмъ вôвса, лишь 2 кiльо сушенои браги и 4·5 кiльо кукурудзы. Въ минувшôмъ роцѣ заощаджено черезъ то 120 марокъ (або 72 зр.) на кождôмъ кони.

Вже тыхъ кôлька примѣрôвъ выстане, абы показати, що овесъ можна по части заступити кукурудзою, и якъ можна радити собѣ въ господарствѣ Треба лишь то мати на увазѣ, що кукурудзу треба держати въ сухôмъ мѣсци, абы не стухла, и що ей треба трохи намочити, закимъ дасть ся конямъ, бо зовсѣмъ суха кукурудза пучнявѣє вôдтакъ въ жолудку и може коневи зашкодити.

Овесъ можна такожь заступити и сушеною брагою зъ пива, но то лишь тамъ можливе, де, якъ въ Нѣмеччинѣ, єсть богато великихъ броварôвъ, а й въ Нѣмеччинѣ зачинають ажь теперь годувати конѣ сушеною брагою. Всежь таки годить ся сей спосôбъ годованя коней показати на примѣрѣ: Въ Нѣмеччинѣ коштує звычайно 1000 кiльо сушенои браги 130 марокъ (78 зр.) и тамъ дають конямъ: замѣсть 5 кiльо вôвса и 2·5 кiльо сѣна, лишь 2 кiльо вôвса, пôвтора кiльо браги и 2·5 кiльо сѣна; колижь сѣна єсть мало, то дають 3 кiльо браги а пôвтора кiльо сѣна и 2 кiльо вôвса. Що брага не єсть для коней шкôдлива, то рѣчь певна, а такъ само и певна рѣчь, що годоване самымъ вôвсомъ выходило бы дорожше, якъ годоване брагою.

Зелѣзниця Станiславôвъ-Вороняика. Въ мотивахъ до проекту закона о будовѣ зелѣзницѣ Станiславôвъ-Вороняика сказано мѣжь иншимъ: „Розважаючи изъ становища цѣлои монархiи дає ся дуже чути недогôдность, що на всходъ вôдъ зелѣзницѣ Стрый-Мукачѣвъ нема зелѣзницѣ, котра сполучала бы галицкй и буковинькй зелѣзницѣ зъ зелѣзницями угорскими. (Се єсть особливо важне пôдъ взглядомъ стратеґiчнымъ, военнымъ. *Ред.*) Щобы сей потребѣ цѣлои державы зарадити и не допустити до шкоды для важныхъ интересôвъ, яка могла бы выйти зъ такого стану рѣчей, постановили правительства обохъ половинъ монархiи выбудовати нову зелѣзну дорогу черезъ Карпаты, котра сполучала бы безпосередно Станiславôвъ зъ Мармарошемъ и Сиготомъ черезъ Надвôрну и Делятинъ. Господарскй вôдносины тои части Галичины, черезъ котру безпосередно переходила бы згадана зелѣзниця, суть теперь, що правда ще мало розвиненй. Зъ тыхъ галузей господарства, котрымъ зô взгляду на то, що земля видає, дуже богато шкодить пôдсоне (клiматъ) въ пôвнôчныхъ Карпатахъ и якôсть землѣ, удає ся ще найлѣпше лишь годôвля худобы, котрои продукты привозять ся на ярмарки до Надвôрны и Делятина, а зъ вôдси везуть ся дальше до бôльшихъ мѣсць консумцiйныхъ. При всѣмъ тôмъ малôмъ розвою господарства має та сторона краю, черезъ котру проектує ся згадана зелѣзниця, и природнй жерела помочи въ своихъ просторыхъ лѣсахъ, котрй въ значнôй части суть ще не тыканй и становлять пралѣсы. Ґенеральна дирекцiя австрiйскихъ зелѣзницъ державныхъ выготовила въ 1891 р. вступный проектъ, на пôдставѣ котрого переведено вже комiсiйну ревiзiю трасы проектованои лiнiи. При выготовленю проекту принято що до заложеня и выхôснованя сеи скрôзь одношляховои зелѣзницѣ за пôдставу взорець головнои зелѣзницѣ другого ряду, якiй бувъ выбраный для бескидскои зелѣзницѣ. Довгота проектованои зелѣзницѣ выносить 96·1 кiльометрôвъ, а довгота для руху 97·02 кiльометрôвъ. Кошты будовы вызначено кругло на 9,800.000 зр. (або по 101.960 зр. на кiльометеръ. Часъ будовы вызначено на два роки.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

23 сѣчня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	11·25 11·75	11·70 11·50	10·71 11·75	11·35 12·—
Жито	10·—10·35	9·80 10·20	9·50 10·25	10.—10·50
Ячмѣнь	6·75—8·—	6·60—7·75	6·75—8·—	7·50—8·10
Овесъ	7·25—7·70	7·——7·25	6·81 7·25	7·30—7·85
Горохъ	6·50 13·—	6·25 13·—	6·— 12·50	7·— 13·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—13·50	13·—13.50	13·—13·25	13·25 13·75
Хмель	50·—65·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина черв.	45·—55·—	42·—52·—	43·—53·—	45·—55·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	21·—21·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кiльо безъ мѣшка. Оковита готова за 10.000 лiтр. на мѣсци въ Львовѣ вôдъ 21·— до 21·50 зр. Хмѣль вôдъ 50·— до 65·— за 56 кiльо.

На торгъ вѣденьскiй пригнано дня 19 с. м. **волôвъ**: 2851 штукъ зъ пашѣ и 451 штукъ худыхъ, мѣжь тыми зъ Галичины: 262 штукъ зъ пашѣ, 37 штукъ худыхъ и 152 штукъ зъ Буковины. За галицкй плачено: за найлѣпшй 61 зр. — кр. до 67 зр. — кр., найвысше 67 зр. — кр. до 69 зр.; за середнй 53 зр. — кр. до 60 зр. — кр. За коровы плачено 23 зр. — кр. до 33 зр. — кр.; за стадники 24 зр. — кр. до 34 зр. — кр. за 100 кiльо живои ваги. Худый товаръ плачено по 24 зр. до 104 зр. за штуку.

Дня 21 с. м. доставлено на вѣденьскiй торгъ 2918 штукъ телятъ; 1810 патрошеныхъ безрогъ а 7720 штукъ живыхъ и 544 штукъ патрошеныхъ овецъ та 578 ягнятъ. За патрошенй телята плачено: за найлѣпшй 56 до 60 кр., за середнй 50 до 54 кр.; за плôхшй 40 до 48 кр. За патрошенй безроги плачено 38 до 46 кр., за патрошенй вôвцѣ 22 до 36 кр., за живй вôвцѣ 24 до 32 кр. за кiльо а за пару ягнятъ 5 до 11 зр.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.